

2. CME Group (2021). Чорноморська кукурудза зростає як регіональний еталон: веб-сайт. URL:<https://www.cmegroup.com/education/articles-and-reports/black-sea-corn-grows-as-a-regional-benchmark.html> (дата звернення: 20.02.2024).

3. Солодкий М.О. Біржовий ринок: навч. посіб. Київ: Аграрна освіта, 2010. – 565 с.

4. Солодкий М.О., Яворська В.О., Рубан Ю.В. Сільськогосподарське хеджування: навч. посіб. Київ: ЦП Компрінт, 2021. 575 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-412-2-27>

DIRECTIONS OF UKRAINE'S DEVELOPMENT

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Ryabinina N. O.

Doctor of Philosophy in Social and Behavioral Sciences, Senior Researcher at the Department of Economic Research Institute of Food Resources of the of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine Kyiv, Ukraine

Рябініна Н. О.

доктор філософії в галузі соціальних і поведінкових наук, старший науковий співробітник відділу економічних досліджень Інститут продовольчих ресурсів НААН України м. Київ, Україна

Реальність сьогоденної України довела, що попри війну, економічну нестабільність та матеріальні втрати найважливішим залишається людина, її погляди та стремління. Переосмислення реальності формує нову людину, яка чітко планує і бере на себе відповідальність за майбутнє. На розвиток нашої країни впливає багато зовнішніх та внутрішніх факторів, які можна виділити за напрямками (рис. 1):

Рис. 1. Напрями розвитку України

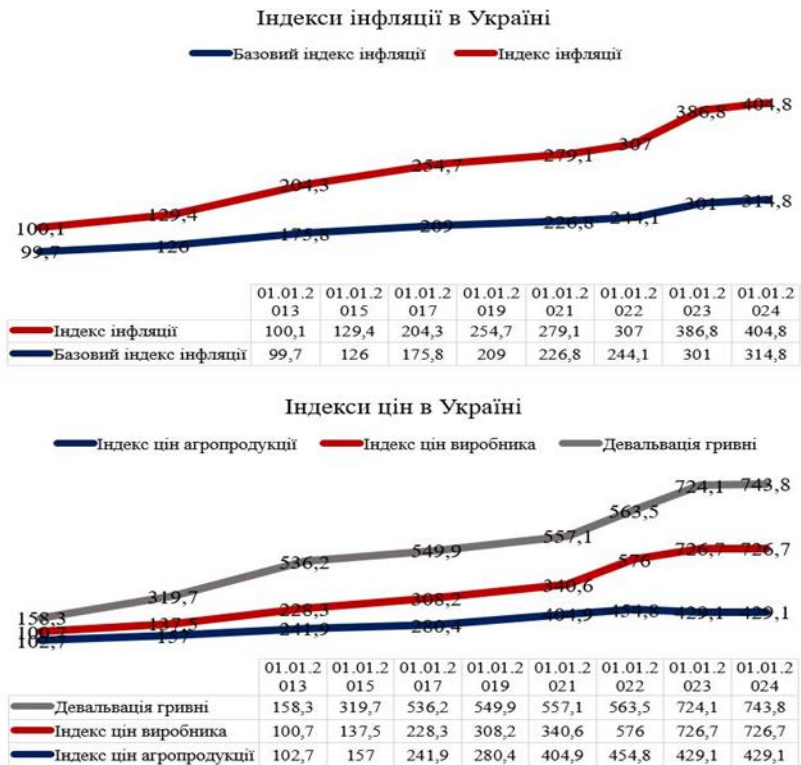
Джерело створено автором

– соціально-демографічний напрям (соціальна захищеність та стабільність, державна допомога, державні програми по демографії, гендерна рівність, тощо.) Держава намагається виконувати взяті зобов'язання перед суспільством: державні програми, соціальні допомоги, субсидії, дотації, тощо. З 01.01.2024 року відбулися зміни, щодо збільшення соціальних виплат: прожитковий мінімум (2920 грн.), мінімальна пенсія (з 2093 грн. до 2361 грн.), людям з інвалідністю (1 група – 100% пр. м. (2361 грн.), 2 група – 80% пр. м. (1888,8 грн.), 3 група – 60 % пр. м. (1652 грн.)), надбавки людям з інвалідністю по групах та підгрупам (з 4722 грн. – 1 група підгрупа А до 2-3 груп – 1770 грн.), допомога, особам, які доглядають інваліда (2920 грн.), допомога малозабезпеченим верстам населення (працездатні – 1362 грн., непрацездатні – 2361 грн., на дітей – (до 6 років – 3331 грн., з 6 до 18 років – 4154грн.), опікунство – (до 6 років – 6407 грн., з 6 до 18 років – 7990 грн.). Українська держава намагається виконувати міжнародні нормативно-правові основи, щодо впровадження принципів гендерної рівності: Статут ООН, Загальна декларація з прав людини, Цілі сталого розвитку до 2030 року, Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», тощо. Одним из основних завдань держави в соціально-демографічному напрямку на сьогодні є повернення українців, які перебувають за кордоном. На кінець 2023 року, за даними Міністерства закордонних справ України [1], кількість українських мігрантів становить 8177 630 осіб, з них, за даними ООН [2], на початок 2024 року, зафіксовано 6004100 біженців в Європі, з яких більшість проживає в Польщі (22%) та Німеччині (14,6%). Тільки кожний 16-й українець стає на консульський облік ЄС, тому на 2024 рік ця цифра складає 475600 осіб. Останні соціальні опитуваннями показали, що більше 63 % українців планують повернутися на Україну і продовжити відновлювання держави після військової агресії.

– енергетико-кліматичні напрям (енергетична незалежність, дбайливе ставлення до еко-ресурсів, контроль за якістю води та зміна клімату). Одною з головних цілей сталого розвитку є екологічна складова. Чисте повітря та якісна вода, екологічно-чисті продукти та збереження еко-ресурсів – актуальні теми сьогодення.

– економіко-фінансовий напрям (економічний розвиток, виконання державного і місцевого бюджетів країни та економічних зобов'язань, інноваційно-інвестиційні процеси, тощо). За даними Міністерства

фінансів України [3], починаючи з 2013 року у порівнянні з 2024 роком індекси інфляції збільшувалися в кілька разів: індекс інфляції в 4 рази (100,1% – 2013 рік та 404,8% – 2024 рік), та базовий індекс інфляції майже в 3 рази (99,7% – 2013 рік та 314,8% – 2024 рік). Індекс споживчих цін на агропромислову продукцію, в порівнянні з 2013 роком, вже в 2024 році збільшився майже в 4 рази (102,7% – 2013 рік, та 429,1% – 2024 рік) (рис. 2).

Рис 2. Індекси інфляції та цін в Україні на 2013–2024 роки

Джерело; створено автором за даними [3]

Індекс споживчих цін на агропромислову продукцію на січень 2024 року, у порівнянні з січнем 2023 року зменшився на 0,4% (2023 рік –

100,8%, 2024 рік – 100,4%), що у порівнянні з січнем минулого року складає -4,7%. Ми спостерігаємо цінові коливання у 2024 році, в порівнянні з 2023 роком: макаронні вироби – + 0,6%, м'ясо та м'ясопродукти – -1%, молоко, сир, яйця – -1,1%. Молоко – - 0,4%, яйця – -!0,4%, олія соняшникова – -1,4%. Самі високий індекс споживчих цін в Одеській обл. (100,9%), Миколаївській обл. (100,8%), Львівській та Херсонській областях (100,7%), а низький індекс споживчих цін спостерігається в Черкаській обл. (99,5%), Сумська обл. (99,7%).

– мілітарно-епідеміологічні напрям (протидія військовій агресії та подолання наслідків пандемії). Кабінет міністрів України заклав в Державний бюджет України на 2024 рік 6% ВВП. В 2023 році уряд витратив на підтримку Збройних сил України 2 трильйони гривень, а місячні витрати на військові дії близько 130 млрд. грн.

Висновки. Негативні механізми, які впливають на розвиток країни: соціальна незахищеність та руйнація, міграція та відтік кваліфікованих кадрів, втрата територій та мінування, зниження виробництва, підвищення собівартості продукту та низький рівень купівельної спроможності, підвищення тарифів на постачання електроенергії та складність логістичного постачання, фіскальний дефіцит та прогноз девальвації гривни сприяють потужному поштовху до єднання нації в правильному напрямку відновлення держави. Незважаючи на військові дії, України ефективно працює і живе.

Література:

1. Міністерство закордонних справ. Дмитро Кулеба в ООН закликав міжнародну спільноту до спільних дій задля повернення викрадених РФ українських дітей. 2024. <https://mfa.gov.ua/>
2. УВКБ ООН, Портал оперативних даних ((ODP). Ситуація з біженцями в Україні. 2024. <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine>
3. Міністерство фінансів України. Індeksi. Ставки, індeksi, Тарифи. <https://index.minfin.com.ua/ua/>
4. Урядовий кур'єр. Газета Кабінету Міністрів України. Індекс споживчих цін у січні 2024 року. 14 березня 2024 р.